

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА**

Навчально-науковий інститут підготовки кадрів вищої кваліфікації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІ ПКВК

(Харченко В.Ф.)

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Теоретичні засади розроблення та функціонування механізмів
державного управління**

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>вибіркова, ПП В.02</i>
семестр	<i>4</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>5</i>
форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
кафедра	<i>менеджменту і публічного адміністрування</i>
для здобувачів вищої освіти:	
рівень вищої освіти	<i>третьій (освітньо-науковий)</i>
галузь знань	<i>28 Публічне управління та адміністрування</i>
спеціальність	<i>28 Публічне управління та адміністрування</i>
освітня програма	<i>Публічне управління та адміністрування</i>
форма навчання	<i>денна, вечірня</i>

2020 – 2021 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Розробники:

Прізвище та ініціали	Посада, email	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
Дегтяр О.А.	Доцент ODegtyar@i.ua	Д-р наук з держ. упр., доц.	

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту і публічного адміністрування

Протокол від «01» вересня 2020 року №2

Завідувач кафедри _____ (Новікова М.М.)

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає Освітньо-науковій програмі підготовки доктора філософії за спеціальністю Публічне управління та адміністрування

Гарант освітньої програми _____ (Гайдученко С.О.)

Схвалено на засіданні НМР ННПКВК

Протокол від «07» вересня 2020 року № 2

Секретар НМР _____ (Цигенко А.Ю.)

1. Мета дисципліни

забезпечити вивчення основ теорії державного управління та сформувати уміння реалізовувати цілі, завдання і функції держави на основі базових принципів та управлінських технологій; сформувати фундаментальні знання про управління як головну функцію держави та цілісну систему з притаманною їй функціональною структурою.

2. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:

Правова регламентація публічного управління та адміністрування

3. Результати навчання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	Результати навчання за дисципліною
ВРН 2. Можуть забезпечувати ефективну реалізацію механізмів державного управління	Словесні, наочні, практичні (пояснювально-ілюстративний); аудиторні та дистанційні; розв'язання ситуацій; самостійна робота	Усне опитування; контроль виконання практичних завдань; тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE; обговорення результатів самостійної роботи	ВРН 2.1 аналізувати, відслідковувати і оцінювати тенденції державного управління; ВРН 2.2 давати оцінку комплексу проблем державного управління, базуючись на системі знань з державного управління, вміти застосовувати їх під час професійної діяльності;
ВРН 5. Здатність розробляти механізми державного управління на наукових засадах			ВРН 5.1 визначити результативність та ефективність функціонування тих чи інших механізмів державного управління; ВРН 5.2 володіти сучасними медіаками, які дозволяють оптимально визначити ті чи інші механізми державного регулювання окремих галузей і сфер суспільного життя.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Змістовий модуль 1 Механізми державного управління: поняття і наукові засади

Методологія теорії державного управління. Категоріальний аналіз базових понять. Поняття про управлінську систему та її компоненти. Суб'єкт і об'єкт управління, управлінський вплив та зворотні зв'язки. Головні цілі держави. Основні завдання держави. Визначення функцій держави. Стратегії розвитку держави. Сутність категорії "управління". Ієрархічність державного управління і його співвідношення з громадським управлінням. Проблеми та питання подальших наукових досліджень. Організаційний, правовий, ресурсний та інші види механізмів державного управління. Цільові, функціональні, організаційні та інші складові механізмів державного управління.

Змістовий модуль 2 Результативність та ефективність функціонування механізмів державного управління

Поняття і види ефективності державного управління. Ефективність галузевого, регіонального і місцевого управління та самоврядування. Тракткування поняття соціальної ефективності, ефективності управління. Критерії оцінювання загальної соціальної ефективності механізмів державного управління. Цілеорієнтованість організації і функціонування керуючих систем. Ефективність діяльності органів місцевого самоврядування як запорука надання якісних послуг населенню. Оцінка досягнення цілей діяльності органу державної влади. Інтегровані показники ефективності функціонування органів управління. Поняття та види контролю в державному управлінні.

5. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ (семестр)	150	7	8	-	135
Змістовий модуль 1	75	4	4	-	67
Змістовий модуль 2	75	3	4	-	68
Індивідуальне завдання	-			-	-
Підсумковий контроль	-			-	-

6. Теми лекцій

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1		
1. Цілі, завдання, функції держави, як чинники формування та функціонування механізмів державного управління	Методологія теорії державного управління. Методи дослідження, застосовувані в науці про адміністративне управління. Категоріальний аналіз базових понять. державно-управлінські відносини та їх правове регулювання як складові предмета теорії державного управління. Поняття про управлінську систему та її компоненти. Суб'єкт і об'єкт управління, управлінський вплив та зворотні зв'язки, роль вказаних компонентів у забезпеченні функціонування управлінської системи. Головні цілі держави. Основні завдання держави. Визначення функцій держави. Стратегії розвитку держави.	1
2. Структура механізму державного управління: взаємозв'язок компонентів та фактори впливу на ефективність	Сутність категорії "управління". Категорії державного управління. Виконавчо-розпорядчий характер та підзаконність державного управління. Ієрархічність державного управління і його співвідношення з громадським управлінням. Глобальні управлінські системи та їх особливості. Основні компоненти структури механізму управління та фактори впливу на ефективність. Сутність та призначення, взаємозв'язок. Проблеми та питання подальших наукових досліджень.	1
3. Основні види механізмів державного управління	Організаційний, правовий, ресурсний та інші види механізмів державного управління.	1
4. Головні складові механізмів державного управління на центральному, регіональному, галузевому рівнях, в різних сферах суспільного життя	Цільові, функціональні, організаційні та інші складові механізмів державного управління.	1
5. Механізми державного регулювання окремих галузей і сфер суспільного життя та їх удосконалення	Сутність державного регулювання в різних сферах. Основні напрямки регулювання, їх особливості	-
Змістовий модуль 2		
6. Ефективність механізмів державного управління	Поняття і види ефективності державного управління. Ефективність механізмів державного управління територіальним економічним розвитком. Ефективність галузевого, регіонального і місцевого управління та самоврядування	1

7. Загальна соціальна ефективність механізмів державного управління	Трактування поняття соціальної ефективності, ефективності управління. Критерії оцінювання загальної соціальної ефективності механізмів державного управління	1
8. Ефективність організації і функціонування суб'єктів державного управління	Цілеорієнтованість організації і функціонування керуючих систем (підсистем). Аналіз цілеорієнтованості керуючих компонентів.	1
9. Ефективність діяльності органів та посадових осіб.	Ефективність діяльності органів місцевого самоврядування як запорука надання якісних послуг населенню.	-
10. Економічна оцінка ефективності органу державної влади	Оцінка досягнення цілей діяльності органу державної влади. Інтегровані показники ефективності функціонування органів управління. Поняття та види контролю в державному управлінні.	-

7. Теми практичних (лабораторних) занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1		
1. Цілі, завдання, функції держави, як чинники формування та функціонування механізмів державного управління	1. Запитання для контролю за темою 1 2. Практичне завдання №1 Розглянути базові поняття державно-управлінські відносини та їх правове регулювання як складові предмета теорії державного управління.	1
2. Структура механізму державного управління: взаємозв'язок компонентів та фактори впливу на ефективність	1. Запитання для контролю за темою 2 2. Практичне завдання №2 Визначити основні компоненти структури механізму управління та фактори впливу на ефективність.	1
3. Основні види механізмів державного управління	1. Запитання для контролю за темою 3 2. Практичне завдання №3 Розкрити сутність організаційного, правового та ресурсного механізмів державного управління.	1
4. Головні складові механізмів державного управління на центральному, регіональному, галузевому рівнях,	1. Запитання для контролю за темою 4 2. Практичне завдання №4 Визначити основні складові механізмів державного управління на центральному, регіональному та галузевому рівнях	1

в різних сферах суспільного життя		
5. Механізми державного регулювання окремих галузей і сфер суспільного життя та їх удосконалення	1. Запитання для контролю за темою 5 2. Практичне завдання №5 Розкрити сутність державного регулювання в різних сферах.	-
Змістовий модуль 2		
6. Ефективність механізмів державного управління	1. Запитання для контролю за темою 6 2. Практичне завдання №6 Визначити поняття і види ефективності державного управління	1
7. Загальна соціальна ефективність механізмів державного управління	1. Запитання для контролю за темою 7 2. Практичне завдання №7 Зазначити критерії оцінювання загальної соціальної ефективності механізмів державного управління	1
8. Ефективність організації і функціонування суб'єктів державного управління	1. Запитання для контролю за темою 8 2. Практичне завдання №8 Зробити аналіз цілеорієнтованості керуючих компонентів на прикладах.	1
9. Ефективність діяльності органів та посадових осіб	1. Запитання для контролю за темою 9 2. Практичне завдання №9 Як визначити ефективність діяльності органів місцевого самоврядування	-
10. Економічна оцінка ефективності органу державної влади	1. Запитання для контролю за темою 10 2. Практичне завдання №10 Визначення інтегрованих показників ефективності функціонування органів управління.	1

8. Індивідуальне завдання (ІЗ)

Не передбачено

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у формі тестів за кожним змістовим модулем.

Система поточного контролю базується на застосуванні таких форм контролю: усне опитування за матеріалами лекцій; виконання практичних завдань; розв'язання задач і проблемних ситуацій; опитування студентів за кожним змістовним модулем; контроль виконання практичних завдань; тестування.

Підсумковий контроль у вигляді заліку проводиться за результатом накопичення балів протягом семестру та вважається успішним за умови отримання не менше 60 балів. Для цього здобувач має виконати всі завдання і набрати за кожним змістовим модулем більше половини балів від максимально можливих

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	Максимальна кількість балів			
	усього	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ (семестр)	100	-	-	
Змістовий модуль 1	50	20	-	30
Змістовий модуль 2	50	20	-	30
Індивідуальне завдання	-	-	-	-
Підсумковий контроль	-	-	-	-

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Види завдань та засоби контролю	Розподіл балів
Змістовий модуль 1	50
Практичне заняття з теми 1. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7
Практичне заняття з теми 2. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7
Практичне заняття з теми 3. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7
Практичне заняття з теми 4. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7
Практичне заняття з теми 5. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7
Завдання до самостійної роботи №1 (виконати доповідь з наведеної тематики)	5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ1	10
Змістовий модуль 2	50
Практичне заняття з теми 6. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7
Практичне заняття з теми 7. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7
Практичне заняття з теми 8. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7
Практичне заняття з теми 9. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7

Практичне заняття з теми 10. (усна доповідь з питань, виконання завдань)	7
Завдання до самостійної роботи №2 (виконати доповідь з наведеної тематики)	5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ2	10
Підсумковий контроль – залік	-
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, диф. заліку	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

1. Дистанційний курс навчальної дисципліни «Теоретичні засади розроблення та функціонування механізмів державного управління» (для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії третього освітньо-наукового рівня вищої освіти) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=2082>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко. – Київ : Вид-во УАДУ, 2000. 340 с.
2. Бандурка О. М. Влада в Україні на зламі другого і третього тисячоліть / О. М. Бандурка, В. А. Греченко. – Харків : Університет внутрішніх справ, 2000. – 309 с.
3. Безродний Є. Ф. Світова класична думка про державу і право: навч. посіб. / Є. Ф. Безродний, Г. К. Ковальчук, О. С. Масний – Київ : Юрінком Інтер, 1999. –

397 с.

4. Боссарт Д. Державна служба у країнах – кандидатах до вступу до ЄС : нові тенденції та вплив інтеграційного процесу / Д. Боссарт, К. Деммке; пер. з англ. О. М. Шаленко. – Київ : Міленіум, 2009. – 128 с.

5. Войтович Р. В. Ідеологія, технологія та стиль у державному управлінні : навч.-метод. посіб. / Р. В. Войтович. – Київ : вид-во НАДУ, 2003. – 197 с.

6. Воронкова В. Г. Менеджмент в державних організаціях: навч. посіб. / В. Г. Воронкова. – Київ : Професіонал, 2007. – 216 с.

7. Гілко В. І. Соціальні орієнтири державної політики. Діагностика соціального розвитку Одеського регіону / В. І. Гілко, Л. І. Кормич, Е. А. Гансова. – Одеса :

8. Грабовський С. Державне утвердження України у другій половині ХХ століття / С. Грабовський. – Київ : Знання України, 2002. – 78 с.

9. Державне регулювання економіки [Текст] : навч. посіб. / С. М. Чистов, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко [та ін.]. – К. : КНЕУ, 2000. – 316 с

10. Єрмолаєв В. М. Органи влади і управління Української держави (друга половина XVII – XVIII ст.) : навч.посіб. / В. М. Єрмолаєв, А. І. Козаченко. – Харків : Право, 2002. – 176 с.

11. Кремень В. Г. Політологія : підручник // За заг. ред. проф. Кремень В. Г., проф. Горлача М. І. – Харків: Друк. Центр «Єдинорог», 2001. – 640 с.

12. Лазор О. Д. Основи державного управління та місцевого самоврядування [Текст] : навч.-метод. посіб. / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор, І. Г. Лазар. – К. : Дакор, 2007. – 312 с.

13. Малиновський В. Я. Державне управління [Текст] : навч. посіб. / В. Я. Малиновський. – вид. 2-ге, доп. та перероб. – К. : Атіка, 2003. – 576 с

14. Нижник Н. Р. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація : монографія / Н. Р. Нижник. – Київ : УАДУ при Президентові України, 1997. – 448 с.

15. Оболенський О. Ю. Державне управління та державна служба : словник-довідник / О. Ю. Оболенський. – Київ : КНЕУ, 2009. – 280 с.

16. Ребкало В. А. Політичні інститути у процесі реформування системи влади : навч.-метод. посіб. / В. А. Ребкало, Л. Є. Шкляр. – Київ : Міленіум, 2003. – 362 с.

17. Рудніцька Р. М. Механізми державного управління: сутність і зміст [Текст] / Р. М. Рудніцька, О. Г. Сидорчук, О. М. Стельмах ; за наук. ред. д. е. н., проф. М. Д. Лесечка, к. е. н., доц. А. О. Чемериса. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 28 с.